

▶ Заява **[НАЗВА ОРП]** про кризу COVID-19 і колективну відповідь нації

▶ Дата: березень 2020

I. Вступ

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) оголосила COVID-19 пандемією, спалах якої став глобальною надзвичайною ситуацією. Це криза здоров'я, економічної та соціальної сфери, яка вимагає багаторівневої протидії від усіх верств нашого суспільства. Наслідки цієї пандемії будуть затяжними. Вакцина, ймовірно, з'явиться не раніше ніж через 12 місяців. Швидше за все, слід очікувати періодичних сплесків кризи протягом найближчих 12-18 місяців. Зараз час колективних та невідкладних дій.

Економічні аспекти кризи COVID-19 безпрецедентні. Порівняно з попередніми кризами, поточна криза вимагатиме зовсім іншого набору політичних заходів. Зокрема, вплив COVID-19 на економіку буде негативним, оскільки економічна активність обмежується прямими урядовими діями та рішеннями бізнесу щодо зупинення господарської діяльності з метою обмеження поширення вірусу у багатьох країнах, **в тому числі й нашій країні (для заповнення ОРП: додати відповідну інформацію про національний контекст)**. Небезпека наростає, а отже можна очікувати масових скорочень протягом найближчих тижнів і місяців. Багато хто з тих, хто втрачає доходи, належать до низькооплачуваних секторів економіки та самозайнятих. Необхідні масштабні скоординовані зусилля, щоб зберегти робочі місця, захистити працівників від втрати доходу, зменшити фінансові втрати та прискорити економічний підйом.

Країна повинна проявляти відповідальність, солідарність та ефективність у протидії цій надзвичайній ситуації, захищаючи всіх постраждалих громадян, працівників та підприємства. Необхідно докласти всіх зусиль для посилення стійкості працівників, підприємств, економічної діяльності та державних служб в умовах цієї кризи з метою набуття можливості повернутися до своєї діяльності по завершенню кризи.

II. Політичні заходи

[НАЗВА ОРП] звертається до уряду із проханням створити комітет на національному рівні, до складу якого увійдуть представники приватного сектору разом з іншими ключовими зацікавленими сторонами, такими як профспілки, освітяни, вчені та громадські групи, а також відповідні міністерства для вирішення економічних та соціальних наслідків пандемії COVID-19. **[НАЗВА ОРП]** вважає, що економічні та соціальні кризи, спричинені COVID-19, можна подолати завдяки співпраці між урядом, працівниками та організаціями роботодавців у пошуку шляхів пом'якшення негативного впливу пандемії.

**** з наведеного нижче переліку ОРП мають обрати ті заходи, які відповідають їх ситуації**

Заходи на підтримку системи охорони здоров'я:

- ▶ Уникайте мораторіїв та обмежень на експорт, особливо експорт/імпорт медичного обладнання та медикаментів.
- ▶ Підприємства можуть сприяти працівникам, які надають підтримку службі охорони здоров'я (наприклад, волонтерство, неповна зайнятість) шляхом надання відпусток та іншими способами заради підтримки критично необхідної роботи в галузі охорони здоров'я.
- ▶ Необхідні заходи для того, щоб найважливіші працівники, зокрема будь-які працівники сектору охорони здоров'я чи інших критичних секторів, могли дістатися до роботи в періоди обмеження пересування.
- ▶ Підприємства можуть підтримувати та посилювати державні заходи охорони здоров'я, наприклад, шляхом перегляду заходів безпеки для працівників, які продовжують працювати, з точки зору соціального дистанціювання.

Заходи на підтримку працівників:

- ▶ Підприємства повинні забезпечити дотримання рекомендацій щодо заходів соціального дистанціювання, які допоможуть уникнути зайвих зібрань, водночас зберігаючи надання основних послуг та ланцюги поставок; [НАЗВА ОРП] надаватиме інформацію про запобіжні процедури для підприємств та їх працівників, сприяючи розумінню ризиків та управлінню ними. До них належать такі заходи, як-от: посилення процедур прибирання, наприклад посилене очищення твердих поверхонь у приміщеннях загального користування. Усунення ліній роздачі для самообслуговування в кафетеріях, збільшення кількості пунктів для дезінфікування рук та зменшення кількості стільців у приміщеннях загального користування з метою заохочення соціального дистанціювання.
- ▶ Урядам необхідно забезпечити належну підтримку, зокрема, на час закриття шкіл для домогосподарств та працівників із сімейними обов'язками з метою полегшення економічних труднощів, поки триває криза.

- ▶ Уряд повинен забезпечити фінансову допомогу, щоб роботодавці могли запроваджувати або продовжувати оплату на період тимчасової непрацездатності та допомогу по безробіттю.
- ▶ Уряд повинен дослідити можливість надання грантів для негайного збільшення грошових потоків та сприяти оперативним виплатам.
- ▶ Введення додаткових субсидій на заробітну плату та заходів соціального захисту може забезпечити базовий дохід для всіх робітників, які постраждали від кризи, і обов'язок уряду - дослідити таку можливість.
- ▶ Щоб забезпечити деякі з цих заходів, можна скористатися національними фондами, як-от фонд соціального страхування, за низькими відсотковими ставками. Крім того, можна створити спеціальні національні "фонди по боротьбі з COVID-19", які дозволять збирати внески від донорів, благодійників, приватного сектору та громадян для підтримки зазначених заходів.

Заходи на підтримку підприємств:

Наразі уряд повинен запровадити заходи підтримки вразливих підприємств, уникати масштабних скорочень робочих місць та підтримувати діяльність бізнесу. Уряд повинен забезпечити надходження фінансової підтримки підприємствам, особливо МСП, та всім працівникам, в тому числі самозайнятим. Необхідно зробити все можливе для збереження нашої економічної інфраструктури, робочих місць та бізнесу. Для цього необхідно забезпечити достатню кількість ресурсів і поширювати чітку та регулярну інформацію про механізм(и) перерозподілу цих коштів. Тому [НАЗВА ОРП] пропонує такі заходи:

- ▶ Уряд повинен надалі розширювати підтримку ліквідності та заходи з призупинення виконавчих дій через податкові органи (та місцеве самоврядування, де це застосовне) та продовжувати налаштування підтримки, яка дозволить зберегти якомога більше підприємств протягом кризового періоду.

- ▶ Уряд може запровадити програму безвідсоткової позики для підприємств певного розміру, які постраждали від впливу COVID-19 (за критерієм галузі та/або зниження доходу).
- ▶ Уряд може здійснювати прямі дотації підприємствам для покриття певної частки витрат на оплату праці або втрати доходів.
- ▶ Податкові органи повинні забезпечити гнучкість з метою допомогти компаніям у скрутних обставинах подолати обмеження грошових потоків.
- ▶ Для того щоб вивільнити кошти для оплати зобов'язань, слід розглянути можливість відстрочення сплати податків на кілька місяців (з подальшим коригуванням періоду в залежності від динаміки ситуації).
- ▶ Для підприємств у скрутних обставинах необхідно розглянути заходи щодо надання тимчасової неоплачуваної відпустки до моменту виходу з кризи COVID-19.
- ▶ Якщо у країні передбачено перегляд мінімальної заробітної плати, його слід відкласти, поки криза не піде на спад.

Заходи на підтримку найбільш постраждалих секторів:

Протягом найближчих тижнів наслідки різкого падіння попиту та доходів підприємств сфери побутових послуг та готельно-ресторанного бізнесу вплинуть і на інші сектори.

[НАЗВА ОРП] буде підтримувати ці сектори, розвиваючи мережі співпраці та форуми для напрацювання конкретних галузевих відповідей. Зокрема, ми підтримуватимемо взаємодію підприємств та регуляторних органів на галузевому рівні з метою виокремлення конкретних галузевих обмежень/проблем. Може виникнути потреба у галузевих стимулюючих заходах для найбільш постраждалих компаній.

(Для заповнення ОРП: вставити відповідну інформацію про галузевий контекст)

Заходи на підтримку ланцюгів поставок:

У цей період невизначеності й безпрецедентної дестабілізації підприємства можуть переживати труднощі доступу до ключової

сировини; доставки продукції та виходу на ключові ринки. Необхідно зберігати обіг основних товарів, таких як продовольство та корми, в тому числі худоба, життєво необхідні медичні та захисні засоби й запаси.

Основні проблеми, пов'язані із перериванням у ланцюгах поставок, включають:

- ▶ Доступ до сировини - вартість та якість.
- ▶ Доступ до ринків - швидкоплинна продукція, втрачена під час транзиту через триваліші терміни поставки
- ▶ Нестача оборотних коштів - довший строк виконання замовлень.
- ▶ Втрата ринків - наприклад, експортних через логістичні обмеження або заміщення імпорту власним виробництвом.
- ▶ Зростання імпорту для задовільнення сплеску попиту (у певних групах товарів).
- ▶ Низька фінансова ефективність - вплив тривалих простоїв.
- ▶ Зниження продуктивності по всьому ланцюгу поставок - добробут працівників (фізичний та психологічний).

[НАЗВА ОРП] підкреслює своє усвідомлення необхідності протидіяти зриву поставок основних засобів для боротьби з COVID-19. Ми рекомендуємо такі заходи:

- ▶ Надання уряду допомоги із укладанням основного переліку постачальників та імпортерів, збором ключових даних про виробничі потужності, можливості нарощування, обмеження.
- ▶ Підтримка виробництва медичних товарів першої необхідності.
- ▶ Фінансова підтримка з метою фінансування торгових операцій з імпорту медичних товарів першої необхідності.
- ▶ Забезпечення безперебійної роботи ключових комунальних служб (електро- і водопостачання).
- ▶ Співпраця з урядом з метою убезпечення основних ланцюгів поставок (наприклад, продуктів харчування, медикаментів) від зриву внаслідок екстрених заходів уряду.

Заходи на підтримку відновлення:

Уряд повинен повідомляти про свій намір забезпечити значне фіскальне та грошове

стимулювання (у координації з національними партнерами та донорами). Тим самим уряд може сприяти усуненню частки паніки, яка пронизує всі елементи нашої економіки та суспільства. Анонсування наміру розгорнути подальші стимулюючі заходи для підтримки відновлення попиту в майбутньому допоможе зберегти багато підприємств та робочих місць в кризовий період. Швидше за все, знадобиться узгоджений міжнародний та міжвідомчий пакет фіскальних стимулів для перезавантаження нашої пошкодженої економіки. Ми закликаємо уряд вжити таких заходів просто зараз:

- ▶ Підготувати стимулюючі заходи на період, коли надзвичайна ситуація з громадським здоров'ям піде на спад.
- ▶ Спланувати низку заходів з фіскального стимулювання для забезпечення V-подібної кривої виходу з кризи (тобто досить різке падіння здоров'я економіки та досить швидке її відновлення).
- ▶ Розширити державні програми житлової та іншої інфраструктури, які передбачають інтенсивну зайнятність.

Заходи на підтримку неформальної економіки:

Як і будь-який інший бізнес, підприємства неформальної економіки відчують зменшення клієнтів через пандемію. Покупці уникають переповнених ринків. Практикувати соціальне дистанціювання між працівниками неформальних ринків складно внаслідок скупченості. Аналогічна ситуація спостерігається в інших неформальних секторах, таких як громадський транспорт, ремонт автомобілів та металообробка. У цих секторах дуже важко дотримуватись гігієни шляхом миття рук з милом.

Якщо не запроваджувати економічних пільг для неформальних малих підприємств, то у бідних громадах почнеться ланцюгова реакція поширення бідності. Пропозиції, пов'язані з державною допомогою, податковими пільгами, новими кредитними лініями або субсидюванням підприємств, розраховані лише на формальну економіку та офіційних працівників. До неформальної економіки не дійде нічого з вище переліченого. Проте дії уряду, спрямовані на економічне полегшення, повинні враховувати також неформальну економіку, оскільки по ній тяжко вдарить втрата робочих місць та доходів при відсутності форм соціального захисту. Нам

потрібно розширити існуючі системи соціальної підтримки, щоб допомога була надана тим, хто її найбільше потребує. Це безпосередньо допоможе впоратися з ймовірною кризою загострення бідності та забезпечить ефект підживлення для ширшої економіки.

[НАЗВА ОРП] вважає, що життєво необхідно надати підтримку неформальній економіці під час цієї кризи. Підтримка неформальної економіки також має значення через вирішальну роль, яку вона може зіграти у стримуванні вірусу у цей період.

- ▶ Оскільки багато неформальних працівників контактують з великою кількістю людей, їм потрібно забезпечити дезінфікуючі засоби, маски та інші захисні засоби для захисту себе та інших.
- ▶ На ринках та інших місцях скупчення людей неформального сектору слід встановити пункти доступу до води.
- ▶ Необхідно розглянути можливість надання цілеспрямованої допомоги зайнятим в неформальній економіці (або тим, хто не отримує соціальної допомоги у будь-якій формі). Спеціальні субсидії могли б вирішити потреби найбільш вразливих груп. Це також може виступити стимулюючим економічним підживленням для економіки в цілому. При розробці таких субсидій існують також можливості для значних інновацій, спрямованих на оптимізацію економічних мультиплікаторів у місцевій економіці. Використання технології блокчейн на мобільних платформах може дозволити обійтись без дорогих банківських операцій, одночасно забезпечуючи високий рівень безпеки. Використання мобільних грошей включає також можливість відстеження мобільних транзакцій, створюючи безліч економічних даних.

[НАЗВА ОРП] підтримує створення спеціального "національного фонду по боротьбі з COVID-19 для вразливих громадян", який дозволить збирати внески від донорів, благодійників, приватного сектору та громадян для підтримки вищезазначених заходів.

III. Що робить [назва ОРП]

[НАЗВА ОРП] проведе аналіз потреб своїх членів з метою оцінити, як пандемія впливає на підприємства та їх працівників. Пізніше ця інформація може виявитися корисною для точного налаштування національних дій.

- ▶ Ми будемо тісно співпрацювати з урядом протягом усієї кризи, надаючи точну інформацію по мірі розгортання кризи. Це надзвичайно важливо у боротьбі проти фейкових новин та паніки й для зниження градусу соціальної напруги.
- ▶ Ми будемо співпрацювати з банківським сектором та фінансовими інституціями з метою вивчення таких заходів як пільгові кредити для МСП, замороження боргів та інші механізми підтримки МСП.
- ▶ Ми пропонуємо створити інструмент для управління проблемою компенсацій, спричиненою порушенням договорів внаслідок неможливості експорту через брак сировини.
- ▶ У контексті комерційної оренди орендодавці мають демонструвати гнучкий підхід, і ми плануємо розпочати процес консультацій з цього питання.
- ▶ Ми створимо консультативний орган з метою забезпечити тіснішу співпрацю та взаємодію між державною та приватною системами охорони здоров'я.

Ми будемо співпрацювати з нашими членами з метою визначення ключових сфер державних послуг, які зазнаватимуть тиску в найближчі місяці, і встановлення дій приватних суб'єктів. Найважливішою метою виступає розробка надійних планів безперервного бізнесу (ПББ) для підготовки до наступних тижнів і місяців. У найближчий період ми будемо працювати з нашими членами над розробкою ПББ.

IV. Як ми будемо діяти

[НАЗВА ОРП] повноцінно функціонує під час пандемії, і ми продовжуватимемо надавати послуги, на які ви покладаєтесь. Незважаючи на те, що нова реальність ставить перед нами виклики у вигляді адаптації до соціального дистанціювання, обмеження пересування, віддаленої роботи та перенесення або скасування зустрічей, ми реалізували стратегію безперервного ведення бізнесу для продовження нашої повсякденної діяльності, яка дозволяє захищати наших працівників та поважати роль, яку всі ми граємо у запобіганні поширенню вірусу серед наших сімей, друзів та спільнот.

На політичному фронті: пандемія COVID-19 має суттєві наслідки для кожної сфери політики, в якій задіяна [НАЗВА ОРП]. Ми продовжуємо зосереджувати увагу на оптимальних способах взаємодії з нашими партнерами в бізнесі та урядом для прийняття бізнес-рішень. Ми підтримуватимемо обмін інформацією та адвокаційну діяльність, необхідну для підтримки ваших інтересів, наші співробітники продовжують відстежувати і звітувати про будь-які нові заходи чи зміни, що стосуються бізнес-спільноти.

Наші навчальні послуги: ми додали протоколи соціального дистанціювання до всіх наших навчальних модулів. Забезпечено дезінфікуючі засоби та інші захисні засоби. Ми вважаємо, що наші навчальні програми - це безпечний простір. Ми також вивчаємо можливість переведення частини нашого навчання у віртуальний простір та проведення навчання в онлайн режимі, якщо криза триватиме.

Комунікація: ми будемо використовувати нашу щотижневу інтернет-розсилку (або інший інструмент регулярної комунікації) з метою інформування про наші дії, направлені на постійне та активне представництво ваших інтересів перед урядом. Ми також розробили спеціалізовану веб-сторінку з питань COVID-19. Цей простір також буде використовуватись для висвітлення ініціатив членів [НАЗВА ОРП]. Ця сторінка наразі активна й оновлюватиметься щодня.

[НАЗВА ОРП] вважає, що всі заходи підлягають регулярному оцінюванню з метою визначення їх достатності та адекватності. Наша країна переживає значну кризу виняткових масштабів, яка чинить вплив на всіх нас. Тому питання полягає в тому, щоб зараз докласти максимум зусиль для збереження економічної матерії та соціального балансу нашої країни.

ЗАКЛЮЧНІ ФРАЗИ